

Κυριακή της Ορθοδοξίας (Α' Κυριακή των Νηστειών)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 23 Φεβρουαρίου, 2018

Συναξάρι Τριωδίου

Την πρώτη Κυριακή των Νηστειών τελούμε την ανάμνηση της αναστήλωσης των αγίων και σεπτών εικόνων, η οποία έγινε από τους αείμνηστους αυτοκράτορες Κωνσταντινουπόλεως Μιχαήλ και Θεοδώρα, τη μητέρα του, επί πατριαρχίας του αγίου Μεθοδίου του ομολογητή.

* * *

Ο Λέων ο Ίσαυρος, από εκεί που ήταν ονηλάτης και χωρικός, με παραχώρηση Θεού έγινε βασιλιάς. Αμέσως κάλεσε τον άγιο Γερμανό, που μόλις είχε γίνει πατριάρχης και του είπε: «Όπως εγώ νομίζω, δέσποτα, οι άγιες Εικόνες δεν διαφέρουν καθόλου από τα είδωλα. Πρόσταξε, λοιπόν, να τις απομακρύνουν το γρηγορότερο. Αν πάλι είναι αληθινές οι μορφές των Αγίων, ας κρεμαστούν ψηλά, για να μη τις μολύνουμε προσκυνώντας τες, καθώς είμαστε πάντοτε μέσα στις αμαρτίες».

Ο πατριάρχης προσπάθησε να τον αποτρέψει από τέτοιο ανόσιο έργο λέγοντάς του: «Μη το κάνεις αυτό, βασιλιά μου. Γιατί έχουμε ακούσει πως κάποιος πρόκειται κάποτε να λυσσάξει εναντίον των αγίων Εικόνων, και θα τον λένε Κόνωνα». Και εκείνος αποκρίθηκε: «Μα εγώ μικρός έτσι λεγόμεν».

Επειδή λοιπόν ο πατριάρχης δεν πειθόταν να συμφωνήσει, ο βασιλιάς τον εξόρισε και τον αντικατέστησε με τον ομόφρονά του Αναστάσιο. Και έτσι ξεκίνησε φανερά τον πόλεμο εναντίον των αγίων Εικόνων. Λένε μάλιστα ότι πρώτα κάποιοι Εβραίοι του υπέδειξαν αυτό το ανόσιο έργο, καθώς με κάποια μαγική τέχνη τού προείπαν ότι θα γίνει βασιλιάς, όταν αυτός ήταν φτωχός και για να ζει εργαζόταν μαζί τους ως ονηλάτης.

Όταν ο Λέων πέθανε με κακό τρόπο, ο γιός του Κωνσταντίνος ο Κοπρώνυμος, που ήταν πιο ωμός από τον πατέρα του, τον διαδέχτηκε όχι μόνο στη βασιλεία αλλά πολύ περισσότερο στη λύσσα εναντίον των αγίων Εικόνων. Αλλά και εκείνος είχε χειρότερο τέλος, και έγινε βασιλιάς ο γιός του από τη Χαζάρα σύζυγο (ο Λέων ο Δ΄). Όταν και αυτός πέθανε με άθλιο τρόπο, κληρονόμησαν τη βασιλεία η σύζυγός του Ειρήνη και ο γιός του Κωνσταντίνος. Αυτοί, καθοδηγούμενοι από τον αγιότατο

πατριάρχη Ταράσιο, συνεκάλεσαν την **έβδομη Οικουμενική Σύνοδο** και η Εκκλησία του Χριστού έλαβε πάλι τις άγιες Εικόνες.

Ύστερα απ' αυτούς ανέβηκε στον θρόνο ο Νικηφόρος, που προηγουμένως είχε το αξίωμα του Γενικού, έπειτα ο γιός του Σταυράκιος, και μετά απ' αυτόν ο Μιχαήλ ο Ραγκαβές, που όλοι τους σέβονταν τις άγιες Εικόνες.

Τον Μιχαήλ τον διαδέχτηκε ο θηριώδης Λέων ο Αρμένιος, ο οποίος, αφού απατήθηκε δολερά από κάποιον αιρετικό έγκλειστο μοναχό, ξεκίνησε τη δεύτερη Εικονομαχία, και η Εκκλησία του Θεού πάλι απογυμνώθηκε από τον στολισμό της.

Αυτόν τον διαδέχτηκε ο Αμοραίος Μιχαήλ (Μιχαήλ Β' ο Τραυλός), και αυτόν ο γιός του Θεόφιλος, ο οποίος τους ξεπέρασε όλους στη μανία κατά των Εικόνων.

Αυτός λοιπόν ο Θεόφιλος βασάνισε πολλούς από τους αγίους πατέρες με πωινές και τιμωρίες ποικίλες για χάρη των σεπτών Εικόνων, όμως ιστορείται ότι και τη δικαιοσύνη αγαπούσε πολύ, ώστε κάποια μέρα θέλησε να μάθει αν υπάρχει κανείς μέσα στην πόλη που να ενοχλεί τον πλησίον του, και αφού αυτή η αναζήτηση κράτησε για πολλές μέρες, δεν βρέθηκε κανείς.

Όταν, μετά από δώδεκα χρόνια βασιλείας, αρρώστησε από δυσεντερία και έμελλε να πεθάνει, το στόμα του άνοιξε τόσο πολύ, ώστε φαινόταν και αυτά τα εντόσθια του. Από το γεγονός αυτό πόνεσε πολύ η βασίλισσα Θεοδώρα. Και μόλις την πήρε λίγο ο ύπνος, είδε σε όνειρο την άχραντη Θεοτόκο με το προαιώνιο βρέφος στην αγκαλιά της, περικυκλωμένη από λαμπρούς αγγέλους, οι οποίοι έδερναν και μάλωναν τον Θεόφιλο, τον σύζυγό της.

Όταν αυτή ξύπνησε, συνήλθε λίγο και ο Θεόφιλος και φώναξε: «Αλίμονό μου τον άθλιο, για τις άγιες Εικόνες με δέρνουν». Αμέσως η βασίλισσα έβαλε πάνω του την εικόνα της Θεοτόκου και την παρακαλούσε με δάκρυα. Ο Θεόφιλος, αν και ήταν σε τέτοια κατάσταση, βλέποντας έναν από τους παρευρισκόμενους να έχει στον λαιμό του ένα εγκόλπιο, άπλωσε το χέρι του, το άρπαξε και το καταφιλούσε. Αμέσως το στόμα του που είχε λυσσάξει εναντίον των αγίων Εικόνων και ο ορθάνοιχτος λάρυγγας γύρισαν στη φυσική τους κατάσταση, και αυτός, απαλλαγμένος από το φοβερό βάσανό του, αποκοιμήθηκε ομολογώντας πως πρέπει να τιμούμε και να σεβόμαστε τις άγιες Εικόνες. Η βασίλισσα λοιπόν έβγαλε τις σεπτές και άγιες Εικόνες από εκεί που τις έκρυβε και έκανε τον Θεόφιλο να τις τιμά και να τις ασπάζεται με όλη του την ψυχή.

Μετά από λίγο πέθανε ο Θεόφιλος, και η Θεοδώρα ανακάλεσε όλους, όσοι ήταν σε εξορία ή στις φυλακές, και διέταξε να ζουν ανενόχλητοι. Ταυτόχρονα γκρεμίστηκε από τον πατριαρχικό θρόνο ο Ιωάννης, ο λεγόμενος και Ιαννής (όνομα ενός από τους

μάγους του Φαραώ), και ήταν μάλλον μαντιάρχης και δαιμονιάρχης παρά πατριάρχης. Και στον θρόνο ανέβηκε ο ομολογητής του Χριστού Μεθόδιος, ο οποίος προηγουμένως έπαθε πολλά και φυλακίστηκε ζωντανός σε τάφο.

Ενώ τα πράγματα στην βασιλεύουσα ήταν έτσι, έγινε θεία επίσκεψη στον μέγα Ιωαννίκιο, που ασκήτευε στον Όλυμπο (της Βιθυνίας). Ήλθε δηλαδή σ' αυτόν ο μέγας ασκητής Αρσαάκιος και του είπε: «Ο Θεός μ' έστειλε σε σένα, για να πάμε μαζί στον οσιότατο Ησαΐα που ζει έγκλειστος στη Νικομήδεια, και να μάθουμε απ' αυτόν το θέλημα του Θεού και το συμφέρον της Εκκλησίας».

Όταν πήγαν στον οσιότατο Ησαΐα, αυτός τους είπε: «Αυτά λέει ο Κύριος: Ιδού, έφτασε το τέλος των εχθρών της εικόνας μου. Εσείς λοιπόν να πάτε στη βασίλισσα Θεοδώρα, αλλά και στον πατριάρχη Μεθόδιο, και να του πείτε: «Να παύσεις όλους τους ανίερους (τους εικονομάχους κληρικούς) και έτσι μαζί με τους αγγέλους να μου προσφέρεις θυσία, σεβόμενος την εικόνα της μορφής μου και του Σταυρού»».

Αφού άκουσαν αυτά τα λόγια, αμέσως πήγαν στην Κωνσταντινούπολη και τα φανέρωσαν στον πατριάρχη Μεθόδιο και σε όλους τους εκλεκτούς. Και αυτοί πήγαν όλοι μαζί στη βασίλισσα και την βρήκαν πρόθυμη σε όλα, γιατί από μικρή ήταν ευσεβής και φιλόθεη. Αμέσως η βασίλισσα έβγαλε την εικόνα της Θεοτόκου που είχε κρεμασμένη στον λαιμό της και ενώπιον όλων άρχισε να την ασπάζεται λέγοντας: **«Όποιος δεν προσκυνεί τις Εικόνες και δεν τις ασπάζεται με πόθο, τιμητικά και όχι λατρευτικά, όχι ως θεούς αλλά ως απεικονίσεις των αρχετύπων, αυτός ας έχει το ανάθεμα»**. Και όλοι χάρηκαν πάρα πολύ.

Τους ζήτησε τότε και αυτή να κάνουν δέηση για τον Θεόφιλο τον άνδρα της. Εκείνοι, αν και δεν ήθελαν, όμως βλέποντας την πίστη της πείσθηκαν. Και ο άγιος Μεθόδιος συγκέντρωσε στην Μεγάλη Εκκλησία όλο τον λαό, όλο τον κλήρο και τους αρχιερείς, και πήγε εκεί και ο ίδιος. Μεταξύ των άλλων ήταν και οι διακεκριμένοι αυτοί γέροντες από τον Όλυμπο, δηλαδή ο μέγας Ιωαννίκιος και ο Αρσαάκιος, όπως επίσης και ο Ναυκράτιος, οι μαθητές του Θεοδώρου του Στουδίτου, οι ομολογητές Θεοφάνης του Μεγάλου Αγρού και Θεόδωρος οι λεγόμενοι Γραπτοί, ο σύγκελλος Μιχαήλ ο Αγιοπολίτης και πολλοί άλλοι.

Όλοι αυτοί έκαναν ολονύχτια δέηση προς τον Θεό για την ψυχή τού Θεοφίλου και όλοι προσεύχονταν με δάκρυα και θέρμη. Και αυτό το έκαναν όλη την πρώτη εβδομάδα των Νηστειών, ενώ και η ίδια η βασίλισσα Θεοδώρα έκανε το ίδιο με τις γυναίκες της αυλής και τον υπόλοιπο λαό.

Ενώ γίνονταν αυτά, η βασίλισσα Θεοδώρα κατά το χάραμα της Παρασκευής αποκοιμήθηκε για λίγο, και της φάνηκε πως βρέθηκε κοντά στην κολόνα του Σταυρού και ότι από εκεί περνούσαν με θόρυβο κάποιοι που είχαν διάφορα όργανα

βασανισμού, και ανάμεσά τους είδε τον βασιλιά Θεόφιλο να τον σέρνουν με τα χέρια δεμένα πίσω. Τους ακολούθησε και αυτή, και όταν έφτασαν στην Χαλκή Πύλη είδε κάποιον με υπερφυσική όψη που καθόταν μπροστά στην εικόνα του Χριστού, και μπροστά του έστησαν τον Θεόφιλο.

Η βασίλισσα έπεσε τότε στα πόδια του και παρακαλούσε για τον βασιλιά. Αυτός κάποια στιγμή της είπε: «Γυναίκα, μεγάλη η πίστη σου! Να ξέρεις ότι για τα δάκρυά σου και την πίστη σου, αλλά και για τις δεήσεις και ικεσίες των δούλων μου και των ιερέων μου, συγχωρώ τον Θεόφιλο τον άνδρα σου». Έπειτα είπε στους φρουρούς: «Λύστε τον και δώστε τον στη γυναίκα του». Εκείνη τον πήρε και έφυγε χαρούμενη, και αμέσως ξύπνησε.

Αυτά είδε η βασίλισσα Θεοδώρα. Ο δε πατριάρχης Μεθόδιος, τον καιρό που γίνονταν οι δεήσεις και οι προσευχές για τον Θεόφιλο, πήρε ένα λευκό χαρτί και έγραψε τα ονόματα όλων των αιρετικών βασιλέων, όπως και του Θεοφίλου, και έβαλε το χαρτί κάτω από την αγία Τράπεζα. Κατά την Παρασκευή βλέπει και αυτός έναν φοβερό άγγελο να μπαίνει μέσα στη Μεγάλη Εκκλησία, να τον πλησιάζει και να του λέει: «Η δέησή του εισακούστηκε, επίσκοπε, και ο βασιλιάς Θεόφιλος συγχωρήθηκε. Πάψε πλέον να ενοχλείς τον Θεό γι' αυτόν».

Ο πατριάρχης, θέλοντας να δει αν το όραμα ήταν αληθινό, κατέβηκε από το θρόνο και πήρε το χαρτί, το ξεδίπλωσε και -ω τα ακατάληπτα κρίματα του Θεού!- βρήκε σβησμένο εντελώς το όνομα του Θεοφίλου με θεικό τρόπο. Όταν το έμαθε αυτό η βασίλισσα χάρηκε πάρα πολύ και μήνυσε στον πατριάρχη να συγκεντρώσει όλο τον λαό με τους τιμίους Σταυρούς και τις άγιες Εικόνες στη Μεγάλη Εκκλησία, ώστε να αποδοθεί σε αυτή ο στολισμός των αγίων Εικόνων και να γίνει γνωστό σε όλους το μεγάλο και παράδοξο θαύμα.

Και αφού όλοι σχεδόν συγκεντρώθηκαν στην Εκκλησία με κεριά, ήλθε και η βασίλισσα με τον γιό της. Έκαναν τότε λιτανεία με τις άγιες Εικόνες και με τα θεία και σεβάσμια ξύλα του Σταυρού και με το ιερό και θείο Ευαγγέλιο και έφθασαν μέχρι το λεγόμενο Μίλιο, κρίζοντας το Κύριε ελέησον.

Στη συνέχεια επέστρεψαν στην Εκκλησία και τέλεσαν τη θεία Λειτουργία, αφού πρώτα οι άγιοι άνδρες αναστήλωσαν τις άγιες και σεβάσμιες Εικόνες, και έγινε τιμητική ανακήρυξη των ευσεβών και ορθόδοξων, ενώ οι αντίθετοι ασεβείς που απέρριπταν την τιμή των αγίων Εικόνων αποκηρύχθηκαν και παραδόθηκαν στο ανάθεμα.

Και από τότε οι άγιοι εκείνοι ομολογητές όρισαν να γίνεται κάθε χρόνο αυτή η ιερή πανήγυρη, για να μην τύχει να πέσουμε πάλι σε μια τέτοια ασέβεια.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Κύριε, απaráλλακτη εικόνα του Πατέρα, ελέησέ μας με τις πρεσβείες των αγίων σου ομολογητών. Αμήν.

(Διασκευή για την Κ.Ο. του κειμένου του Τριωδίου με τη βοήθεια και της μετάφρασης του αγίου Αθανασίου του Παρίου που περιέχεται στο βιβλίο Νέον Λειμωνάριον, Βενετία 1819, σελ. 281)

(Πηγή ηλ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)